

**สมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
สังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1
ADMINISTRATOR COMPETENCY AND INTERNAL QUALITY IN SCHOOL
MUNICIPAL SCHOOL EDUCATION GROUP I**

ราชกุมารี คูเบย์¹
ประเสริฐ อินทร์รักษ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) สมรรถนะของผู้บริหารสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 2) การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่นกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 3) สมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่นกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 จำนวน 40 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 6 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอน รวม 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหาร ตามหลักการของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาและการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ของกระทรวงศึกษาธิการ สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะของผู้บริหารสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ทั้งในภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ทั้งในภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก
3. สมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : สมรรถนะของผู้บริหาร / การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน

ABSTRACT

The purposes of this research were to find 1) the administrator competency under the municipal school education group 1, 2) the internal quality assurance in school municipal school education group 1, 3) the administrator competency and internal quality in school municipal school education group 1. The samples were 40 schools under the municipal school education group 1. The respondents were school administrators, assistant administrator, the heads of academic discipline, and the teachers, totally 240 respondents. The research instrument was a questionnaire regarding the administrator competency on the concept of the Secretariat Office of the Teachers's Council of Thailand and internal quality in school municipal school education group 1 on the concept of Ministry of Education. The statistical treatments were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product – moment correlation coefficient.

¹นักศึกษานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
²อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

The research findings revealed that

1. The competency of municipal school administration of municipal school education group I was at a height level.
2. The performance on the internal quality in school municipal school education group I was at a height level.
3. There was a significant relationship between administrator competency and internal quality in school municipal school education group I at the level .01.

Keyword : Administrator competency / Internal quality in school

บทนำ

โลกในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าด้านความรู้และข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมมีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ส่งผลให้เกิดปัญหาน้อยใหญ่ตามมามากมาย ผู้ที่จะดำรงอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและสร้างสรรค์สังคมได้นั้น จึงต้องเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ใฝ่ดี มีทักษะชีวิตที่เหมาะสม และมีความสามารถในการปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ระบบการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของสมาชิกในสังคม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอันรวดเร็วได้อย่างราบรื่น ระเบียบใหม่ของโลกทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติที่มาพร้อมกับโลกาภิวัตน์ได้สร้างความรุนแรงในการแข่งขันกัน มีความจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างฐานความรู้ที่เข้มแข็งให้กับประเทศ เพื่อความสามารถในการปรับตัว รู้เท่าทันไม่ให้ตกอยู่ในฐานะผู้เสียเปรียบในภาวะการณปัจจุบันคุณภาพการศึกษาของประชากรไทยโดยเฉลี่ยต่ำลง และมีมาตรฐานค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับอีกหลายประเทศในระดับเดียวกัน การศึกษาขาดเอกภาพด้านนโยบาย สถานศึกษาขาดอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการ ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนและชุมชน สถาบันทางสังคมตกอยู่ในกระแสบริโภคนิยมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม คนส่วนใหญ่ขาดความสามารถในการกลั่นกรอง คัดสรรทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย

การพัฒนาสถานศึกษาของไทยให้มีคุณภาพ จึงต้องดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาและทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นกลไกที่สถานศึกษาใช้ในการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ได้กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และ

เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1
2. เพื่อศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1
3. เพื่อศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1

วิธีดำเนินการ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 รวมทั้งสิ้น 44 โรงเรียน กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 40 โรงเรียน เลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 6 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 2 คน และครูผู้สอน 2 คน จำนวน 40 โรงเรียนรวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 240 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับโดยใช้ถาม แบ่งเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้
ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่ทำการสอนในโรงเรียน และหน้าที่ความรับผิดชอบที่ปฏิบัติในปัจจุบันมีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารตามหลักการของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักการของกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ของกระทรวงศึกษาธิการ

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งวิธีการสร้างแบบสอบถามเพื่อสร้างแบบสอบถามการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความตรงของแบบสอบถามโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม (Index of Item Objective Congruence : IOC) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวน 30 คน

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้ มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) โดยใช้วิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.988

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ จากโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้หน่วยการวิเคราะห์ (unit of analysis) เป็นโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 จำนวน 40 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระ

การเรียนรู้ และครูผู้สอน โรงเรียนละ 6 คน รวมทั้งสิ้น 240 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ตามหลักการของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา โดยรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.13 เมื่อพิจารณาารายด้านทั้ง 10 ด้าน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา นโยบายและการวางแผนการศึกษา หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารกิจการนักเรียน การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารด้านธุรการ การเงินพัสดุ และอาคารสถานที่ หลักการบริหารงานบุคคล การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน และลำดับที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การบริหารด้านวิชาการ

2. การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และลำดับที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกสูงทุกคู่กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ตามหลักการของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 10 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนได้ผ่านการคัดเลือกการสอบเพื่อบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง และให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมอบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาตนเอง ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริหารมีความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเองมากขึ้น สามารถปฏิบัติตามจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างความรัก ความศรัทธาให้เกิดขึ้นในหลักคุณธรรมจริยธรรมในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน รู้จักรักษาคำพูด ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดการยอมรับและให้ความเคารพนับถือ อีกทั้งยังส่งเสริมพัฒนาให้ผู้ร่วมงานให้มีคุณธรรม จริยธรรมด้วย และรู้จักแก้ปัญหาโดยใช้หลักคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งส่งผลไปสู่การบริหารจัดการในสถานศึกษา จึงทำให้ผู้บริหารเป็นผู้มีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวนพิศ ลิทธิธาดา ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ 1 ของ สมศ. ระหว่างปี พ.ศ.2544 - 2548 พบว่า องค์ประกอบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผลประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) สมรรถนะด้านวิชาชีพ 2) สมรรถนะด้านภาวะผู้นำ 3) สมรรถนะด้านหน้าที่ 4) สมรรถนะด้านบุคคล และ 5) สมรรถนะด้านการบังคับบัญชา และรูปแบบสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสิทธิผล เป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบที่มีความถูกต้องเหมาะสม เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิศ อินทสุระ ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีสมรรถนะอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยด้านการมีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการสื่อสารและการจูงใจ ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัย จิรศักดิ์ จะยืนรัมย์ ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง

สมรรถนะผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระแก้ว พบว่า สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดสระแก้ว ทั้งภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการจัดทำรายงานประจำปี ที่ประเมินคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เนื่องจากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาติ แก้วขาว ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้บริหาร โรงเรียนและครูปฏิบัติการสอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครปฐม ทั้ง 3 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนควบคุมคุณภาพการศึกษา ขั้นตอนตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และขั้นตอนประเมินและรับรองคุณภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่บุคลากรในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของกฤษณา ฐรมะสุวรรณ ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าโดยภาพรวมการประกันคุณภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การตรวจสอบสถานศึกษา การจัดทำธรรมนูญสถานศึกษา และการประเมินตนเองอยู่ในระดับมาก ในขณะที่การพัฒนามาตรฐานด้านข้อมูลสารสนเทศ และด้านการรายงานอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่อยู่ในระดับมากและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกคู่ ยกเว้นการนำแผนไปปฏิบัติ ระหว่างโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ไม่มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเสงี่ยม เป้าแดง ได้ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงาน

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ในอันดับสูงสุด ส่วนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาอยู่ในอันดับต่ำสุด การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากร และสภาพแวดล้อมในการทำงานด้านการได้รับการสนับสนุน จากเขตพื้นที่การศึกษาที่แตกต่างกันมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านการได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน และการได้รับการฝึกอบรมการประกันคุณภาพการศึกษา มีการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรพิน ภิญญภาวสุทธิ ศึกษาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน ด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และด้านการรายงานการประกันคุณภาพภายใน 2) ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านการรายงานการประกันคุณภาพภายในด้านการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน และด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายใน

3. จากการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 กับ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กัน ในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันทางบวกสูงทุกคู่กับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความเข้าใจใน บทบาทหน้าที่ของตนเองให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมอบรม สัมมนา พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้ผู้บริหารสามารถ

บริหารจัดการศึกษาในโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบ โดยมีการวางแผนงาน จัดทำนโยบาย ดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้ มีการติดตามตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เพื่อการศึกษา รู้จักจัดสรรงบประมาณได้ถูกต้องเป็นระบบ ใช้ทรัพยากรที่มี อยู่ให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด เป็นผู้นำในการพัฒนา สิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เลือกสรรบุคลากร ได้เหมาะสมกับงาน สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ผู้ร่วมงาน ช่วยแก้ปัญหาการทำงาน สร้างความรักและศรัทธาในวิชาชีพ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ให้ผู้เรียนครู ผู้ปกครองและชุมชนรับรู้ และเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมการศึกษา สร้างความสัมพันธ์ อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน ส่งเสริมวินัย คุณธรรมและ จริยธรรม นำหลักคุณธรรมเข้ามาใช้ในการบริหารงาน เป็น แบบอย่างที่ดี เมื่อผู้บริหารมีสมรรถนะตามที่กล่าวมาแล้วนั้น ย่อมแสดงถึงความรู้ความสามารถ และศักยภาพของผู้บริหาร ในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี นั้นย่อมแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ กับ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนก็เช่นเดียวกัน นั่นคือ สมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียน มีความสัมพันธ์กับ การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน เมื่อผู้บริหาร มีสมรรถนะที่พร้อมก็ย่อมจะนำพาโรงเรียนเข้าสู่การประกัน คุณภาพ จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดไว้ใน มาตรา 47 ระบุให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบ การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก ได้กำหนดไว้ในมาตรา 48 โดยให้ถือว่า การประกันคุณภาพ ภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ซึ่งโรงเรียน ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลเหล่านี้จะเห็นได้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารย่อมมีความสัมพันธ์กับการดำเนินการ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างแนบแน่น ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ขวชนม ชินะดังกูร ศึกษาปัจจัยองค์การที่ส่งผล ต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมและทุกรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครปฐม ระหว่างสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา กับระดับ มัธยมศึกษาโดยภาพรวมและด้านลักษณะองค์การ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) การประกันคุณภาพ

การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครปฐม ระหว่างสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับประถมศึกษา กับระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวมและด้านครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) ปัจจัยองค์การ โดยภาพรวมและด้านลักษณะบุคคลส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการค้นพบการวิจัย เรื่องสมรรถนะของผู้บริหารกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 การอภิปรายผลผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทั่วไปและข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้ง 10 ข้อ แต่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การบริหารด้านวิชาการ ดังนั้นทางโรงเรียนจึงควรจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของครู โดยนำผู้จากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จมาให้คำแนะนำ ให้ความรู้ทางด้านวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้ครูจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งสู่การลงมือปฏิบัติได้จริง มีการนิเทศการเรียนการสอน ผู้บริหารควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าใช้ในการปฏิบัติงาน และใช้เพื่อการศึกษา พยายามสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน เปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่นเข้ามา

มีส่วนร่วมในงานของโรงเรียนเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และที่สำคัญต้องมีการวัดผลและประเมินคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นำผลการประเมินนั้นพัฒนาและปรับปรุง

2. จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้ง 8 ข้อ แต่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือด้านการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้วยทางกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีนโยบายจัดให้มีการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดังนั้นทางโรงเรียนจะต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนการสอน ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยก่อให้เกิดการเรียนรู้ สนับสนุนแหล่งการเรียนรู้ สร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญในการเรียน จัดระบบวัดผลประเมินผล แจ้งผลการเรียนให้นักเรียนทราบสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ และที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการอบรมผู้บริหารต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- “กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษา พ.ศ. 2553.” ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 127, ตอนที่ 23 ก (2 เมษายน 2553) : 22 – 35.
- ชวนชม ชินะดังกูร. ปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.
- ชัยณรงค์ อินทร์อำนวย. “การประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ประถมศึกษา.” สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร, 2546.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. เทคนิคการจัดทำ Job Description บนพื้นฐานของ Competency และ KPI กรุงเทพฯ : เอช อาร์ เซ็นเตอร์, 2546.
- นิสสารัก เวชยานนท์. Competency Based Approach. กรุงเทพฯ : บริษัท กราฟิโกซิลเดียมส์ จำกัด, 2549.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. แนวทาง การประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ. เอกสารชุดการประกัน คุณภาพการศึกษา, เล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2541.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร:พริกหวาน กราฟฟิค, 2545.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). การประกันคุณภาพการศึกษา ระบบการบริหารงานคุณภาพ [ออนไลน์]. Accessed 1 March 2008, Available from <http://jindapa.multiply.com/journal/item/99>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. รายงานการวิจัย การบริหาร จัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับสรุป. กรุงเทพมหานคร:พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2550.
- สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น, กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น. คู่มือการประเมินคุณภาพ ภายในสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา, 2548.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์. Competency Dictionary. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอช อาร์ เซ็นเตอร์ จำกัด, 2549.
- Barnard, Chester I. Barnard, **Organization and Management**. Cambridge. Massachusetts : Harvard University Press, 1969.
- Best, John. W. **Research in Education**. 4th ed. New Jersey : Prentice – Hall, Inc., 1981.
- Cronbach, Lee J. **Essentials of psychology Testing**. 3rd ed. New York : Harper & Row Publishers, 1974.
- Drucker, Peter F. **Management the Non-Profit Organization Principals and Practices**. n.p., 1990.
- Eith, Gary Lee “Visions, roles and competencies of the 21st century community college continuing education department head.” Ed.D.dissertation, Columbia University Teachers College, 2002.
- Lim, D. “Quality Assurance in Higher Education in Developing Countries,” *Assessment & Evaluation in Higher Education* 24, 4 (1999) : 379-390.
- McNergney Robert F. and Jame M. Herbert, **Foundation of Education The Challenge of Professional Practice**. 3rd ed. Boston : Allyn and Bacon, 2001.
- Owens, Robert G. **Organizational Behavior in Education**. 7th ed. Boston : Allyn and Bacon, 2001.
- Richard E. Boyatzis, **The Competent Manager : A Model for Effective Performance**. New York: John : McGraw-Hill, 1982.
- Scott B. Parry, **Evaluating the Impact of Training**. New York : John and Willey, 1997.